

Evropská unie a politika rozšíření

(Vztah k Turecku a zemím západního Balkánu)

Hlavní body agendy SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky a vnějších vztahů EU)

Přehled SZBP 05/2019

1. – 31. květen 2019

autor: Klára Urbanová, Martin Kuta

PŘEHLED SZBP EU

Obsah:

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ.....4

Prezidentské volby v Severní
Makedonii _____ 4

První operace Frontexu na
západním Balkáně _____ 5

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU.....6

Zasedání Rady EU pro
zahraniční věci a obranu __ 6

10 let Východního
partnerství _____ 8

Posílení partnerství EU
s Tuniskem _____ 9

Zasedání Rady: sankce v
reakci na kybernetické
útoky _____ 10

K situaci ve Venezuele __ 11

6. politický a bezpečnostní
dialog na vysoké úrovni EU-
Střední Asie a Afghánistán 12

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	EDICE: Přehled SZBP EU
Název: Evropská unie a politika rozšíření; Hlavní body agendy SZBP EU; Dokumenty SZBP EU	Typ edice: online, ISSN 2533-4263
Autoři: Urbanová, K., Kuta, M.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=2
Číslo: Přehled SZBP 05/2019	První vydání edice: leden 2005
Datum: 1. – 31. květen 2019	Frekvence vydání edice: měsíčně
Klíčová slova: SZBP; SBOP; ESVC/EEAS; FAC; Frontex; Tunisko; sankce; kyber; Venezuela; Střední Asie; rada přidružení; Írán; konference; Sýrie; dezinformace; hybridní	Zaměření: přehledy Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU
	Jazyk: CZ
	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	

Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
--	---	--	---	--	---

Oddělení komunikace a vzdělávání	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů
---	---	---	--	---	---

Kontakt:

Klára Urbanová (SZBP), tel. 2241, email: urbanovak@psp.cz

Martin Kuta (SBOP), tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

OBSAH

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ.....	4
Prezidentské volby v Severní Makedonii _____	4
První operace Frontexu na západním Balkáně _____	5
HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU	6
Zasedání Rady EU pro zahraniční věci a obranu _____	6
10 let Východního partnerství _____	8
Posílení partnerství EU s Tuniskem _____	9
Zasedání Rady: sankce v reakci na kybernetické útoky _____	10
K situaci ve Venezuele _____	11
6. politický a bezpečnostní dialog na vysoké úrovni EU- Střední Asie a Afghánistán _____	12

Kontakt:

Klára Urbanová (SZBP), tel. 2241, email: urbanovak@psp.cz

Martin Kuta (SBOP), tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ

(Vztah k Turecku a zemím západního Balkánu)

Prezidentské volby v Severní Makedonii

Popis problematiky: Dne 21. dubna 2019 se uskutečnilo první kolo prezidentských voleb v Severní Makedonii. Význam těchto prezidentských voleb byl dán jejich širším politickým kontextem a jejich průběh a výsledky jsou důležité pro další směřování země, především co se týče přistoupení k Organizaci Severoatlantické smlouvy (NATO) a Evropské unii (EU). Volby se konaly v návaznosti na dvoustrannou dohodu z Prespa s Řeckem v červnu 2018 a následnou revizi ústavy z ledna 2019, která v souladu s dohodou změnila název země na Republiku Severní Makedonie. Dne 6. února 2019 poté členské státy NATO podepsaly protokol o přistoupení Severní Makedonie k NATO.

Prezident je volen přímo lidovým hlasováním na dobu pěti let a nemůže být zvolen více než dvakrát. Aby byl kandidát zvolen v prvním kole, musí obdržet většinu hlasů všech registrovaných voličů. Pokud se tak nestane, je vypsáno s odstupem dvou týdnů druhé kolo voleb, do kterého postupují dva kandidáti, kteří získali nejvyšší počet hlasů. Kandidát, který získá více hlasů, je zvolen prezidentem za předpokladu, že se voleb zúčastní nejméně 40 % registrovaných voličů. Pokud se tak nestane, celý volební proces se opakuje.

První kolo voleb: Do prvního kola voleb byli zaregistrováni tři kandidáti. Přesto, že všichni kandidáti byli zaregistrováni jako nestraničtí, všichni tři byli podporováni politickými stranami a používali stranické symboly na volebních lístcích.¹ Vládní strany vedené Sociálnědemokratickým svazem Makedonie podpořily Steva Pendarovského, opoziční strany v čele s Vnitřní makedonskou revoluční organizací – Demokratickou stranou makedonské národní jednoty (VMRO-DPMNE) podpořily Gordanu Siljanovskou Davkovou a menší strany etnických Albánců podpořily Blerima Reka. V prvním kole nezískal žádný z kandidátů většinu hlasů. Dne 25. dubna Státní volební komise oznámila, že do druhého kola postupuje Stevo Pendarovski s 42,8 % hlasů a Gordana Siljanovska Davkova s 42,2 % hlasů, třetí kandidát Blerim Reka obdržel 10,6 % hlasů. Volební účast byla 41,8 %.² Oba postupující kandidáti jsou zastánci vstupu Severní Makedonie do EU, opoziční představitelka Siljanovská Davková však nesouhlasí se změnou názvu republiky, který vyjednala vládnoucí koalice a její kandidát Stevo Pendarovski. Relativně malá volební účast vzbudila obavy, zda bude v druhém kole dosaženo požadované účasti 40 % registrovaných voličů, a jaký by měl případný neúspěch druhého kola vliv na legitimitu současné vlády.

Druhé kolo voleb: Druhé kolo prezidentských voleb se uskutečnilo dne 5. května 2019. Prezidentským vítězem se stal Stevo Pendarovski s 51,65 % hlasů, voleb se zúčastnilo 46,65 %

---

¹ Statement on Preliminary Findings and Conclusions. Osce.org [online], 22/04/2019 [cit. 2019-05-28]. Dostupné z: <https://www.osce.org/odihr/elections/north-macedonia/417818?download=true>.

² Statement on Preliminary Findings and Conclusions. Osce.org [online], 06/05/2019 [cit. 2019-05-28]. Dostupné z: <https://www.osce.org/odihr/elections/north-macedonia/418853?download=true>.

Kontakt:

Klára Urbanová (SZBP), tel. 2241, email: urbanovak@psp.cz

Martin Kuta (SBOP), tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

registrovaných voličů³. OBSE vyhodnotila volby jako svobodné a férové, konstatovala pouze menší nedostatky ve vedení volební kampaně spojené s širšími nedostatky ve volebním zákoně, a sníženou transparentnost ve financování volební kampaně způsobenou předložením neúplných výkazů.⁴

První operace Frontexu na západním Balkáně

Dne 21. května 2019 byla zahájena první operace Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) v regionu západního Balkánu. Zároveň se jedná o vůbec první operaci Frontexu mimo území EU. Frontex bude ve spolupráci s albánskými autoritami spolupracovat na pozemní hranici Albánie s Řeckem na řešení přeshraniční trestné činnosti, včetně pašování migrantů, obchodování s lidmi a potírání terorismu.⁵ Společná operace Frontexu s Albánií je založena na dohodě o spolupráci v oblasti správy hranic⁶, kterou EU a Albánie podepsaly dne 5. října 2018 a která vstoupila v účinnost na začátku května 2019. V rámci společné operace nasadí Frontex 50 důstojníků, 19 hlídkových vozů a jednu dodávku vybavenou termovizí. Do operace se zapojilo 12 členských států EU⁷, mezi kterými je i Česká republika. Společná operace se zaměří na následující cíle:

- Provádění hraničních kontrol
- Zabavování zbraní
- Zabavování drog
- Potírání přeshraničního zločinu
- Odhalování podvodných dokumentů
- Zajištění pašovaného zboží
- Zajištění ukradených vozidel
- Odhalování pašeráků lidí
- Výměna operačních informací, odborných zkušeností a osvědčených postupů.

Spolupráce se zeměmi západního Balkánu je vzhledem k migračním tokům přes západní Balkán pro agenturu Frontex prioritou a má zde i své specializované styčné důstojníky. Řecká pozemní hranice s Albánií je již dlouho ovlivňována nelegální migrací. Pouze v tomto roce na ní bylo

---

³ State Election Commission. Presidential elections 2019 (second round). Rezultati.sec.mk [online], 10/05/2019 [cit. 2019-05-28]. Dostupné z <https://rezultati.sec.mk/en-US/1/r>.

⁴ Statement on Preliminary Findings and Conclusions. Osce.org [online], 06/05/2019 [cit. 2019-05-28]. Dostupné z: <https://www.osce.org/odihr/elections/north-macedonia/418853?download=true>.

⁵ Frontex launches first operation in Western Balkans. Frontex.europa.eu. [online], 21/05/2019 [cit. 2019-06-10]. Dostupné z: <https://frontex.europa.eu/media-centre/news-release/frontex-launches-first-operation-in-western-balkans-znTNWM>.

⁶ Dohoda o postavení jednotek mezi Evropskou unií a Albánskou republikou o činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v Albánské republice. Consilium.europa.eu [online], 10/07/2018 [cit. 2019-06-10]. Dostupné z: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10290-2018-INIT/cs/pdf>.

⁷ Rakousko, Chorvatsko, Česká republika, Estonsko, Finsko, Francie, Německo, Lotyšsko, Nizozemí, Rumunsko, Polsko a Slovinsko.

Kontakt:

Klára Urbanová (SZBP), tel. 2241, email: urbanovak@psp.cz

Martin Kuta (SBOP), tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

oznámeno již 741 nepravidelných přechodů. Většina migrantů přitom pocházela z Itálie, Pákistánu a Iráku. Hranice Řecka a Albánie je ovlivněna především dvěma jevy:

- Migrací albánských státních příslušníků, kteří nelegálně vstupují do Řecka za účelem nalezení práce na černém trhu a neregionálních migrantů, kteří vstupují do Řecka nelegálně po zemi nebo přes moře z Turecka;
- Pohybem neregionálních migrantů, kteří využívají cestu přes Řecko a Albánii pro vstup do jiných zemí členských států EU.⁸

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky a vnějších vztahů EU)

Zasedání Rady EU pro zahraniční věci a obranu

Ve dnech 13. – 14. května 2019 se uskutečnilo v Bruselu zasedání Rady EU pro zahraniční věci (FAC). V pondělí zasedala Rada ve formátu ministrů zahraničních věcí členských států EU, v úterý poté zasedali ministři zahraničí i s ministry obrany členských států EU. Ve formátu ministrů zahraničních věcí diskutovala Rada o situaci v Íránu, Venezuele, Libyi a o Ukrajině v souvislosti s výsledky dubnových prezidentských voleb. Ministři také vedli přípravná jednání o oblasti Sahelu, o kterém se následně jednalo v úterý za přítomnosti ministrů zahraničních věcí a obrany zemí skupiny G5 Sahel (Burkina Faso, Čad, Mali, Mauritánie a Niger).⁹ S ministry obrany bylo poté v úterý na programu jednání o Stále strukturované spolupráci (PESCO) a spolupráci EU-NATO. Po skončení zasedání Rady zasedal Řídicí výbor Evropské obranné agentury.¹⁰

- **Írán**

Vysoká představitelka a ministři zahraničí v rámci společného prohlášení¹¹ zdůraznili, že je klíčové, aby Írán nadále dodržoval společný komplexní akční plán (*Joint Comprehensive Plan of Action* - JCPOA)¹², který byl přijat 14. července 2015 ve Vídni zeměmi E3/EU+3¹³ a Íránem a

⁸ First joint operation in Western Balkans – Factsheet. Frontex.europa.eu [online], 21/05/2019 [cit. 2019-06-10]. Dostupné z: https://frontex.europa.eu/assets/Images_News/2019/FactsheetAlbania.pdf.

⁹ Outcome of the Council meeting. Consilium.europa.eu [online], 14/05/2019 [cit. 2019-05-28]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/media/39435/st09207-en19.pdf>.

¹⁰ Zasedání Rady pro zahraniční věci (obrana, 14. května 2019). Consilium.europa.eu [online], 14/05/2019 [cit. 2019-05-28]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/meetings/fac/2019/05/14/>

¹¹ Statement on the JCPOA by the High Representative of the European Union and the Foreign Ministers of France, Germany and the United Kingdom. Eeas.europa.eu [online], 04/05/2019 [cit. 2019-05-28]. Dostupné z: <https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/61840/statement-jcpoa-high-representative-european-union-and-foreign-ministers-france-germany-and-en>.

¹² Joint Comprehensive Plan of Action. Eeas.europa.org [online], 14/07/2019 [cit. 2019-05-28]. Dostupné z: http://eeas.europa.eu/archives/docs/statements-eeas/docs/iran_agreement/iran_joint-comprehensive-plan-of-action-en.pdf.

¹³ Signatářskými zeměmi E3 / EU+3 byla Čína, Francie, Německo, Ruská federace, Spojené království a USA a vysoká představitelka EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku.

Kontakt:

Klára Urbanová (SZBP), tel. 2241, email: urbanovak@psp.cz

Martin Kuta (SBOP), tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

jehož hlavním cílem je zabránit využití íránského jaderného programu pro vojenské účely. Ministři zároveň potvrdili, že budou i nadále prosazovat výhody, které mají z dohody plynout íránskému lidu. Rada také vyjádřila politování nad opětovně zavedenými sankcemi vůči Íránu ze strany USA po jejich odstoupení od společného komplexního akčního plánu dne 18. května 2018. Ministři zdůraznili, že jsou odhodláni dosáhnout plné funkčnosti zvláštního účelového subjektu INSTEX, jehož cílem je usnadnit legitimní obchodní transakce s Íránem v rámci snah o zachování Společného komplexního akčního plánu (JCPOA).

- **Venezuela**

Vysoká představitelka informovala ministry o průběhu jednání posledního zasedání mezinárodní kontaktní skupiny pro Venezuelu (ICG) na ministerské úrovni ve dnech 5. – 6. května v Kostarice¹⁴. ICG rozhodla na zasedání v Kostarice o zřízení humanitární pracovní skupiny se sídlem v Caracasu, jejímž hlavním úkolem bude usnadnění nasazení humanitárních operací v terénu v souladu se závazky příslušných aktérů. ICG také vyzvala dárce, aby zvýšili příspěvky na humanitární pomoc Venezuele.¹⁵ Rada ministrů opětovně vyjádřila podporu ICG a vyjádřila obavy ohledně pokračujících represí vůči opozici a poslancům Národního shromáždění.

- **Libye**

Rada jednala o aktuální situaci v Libyi a na závěr přijala společné prohlášení¹⁶, ve kterém opětovně zdůraznila odhodlání podporovat svrchovanost, nezávislost, územní celistvost a národní jednotu Libye. Rada dále zdůraznila, že neexistuje vojenské řešení krize, a znovu vyjádřila svou podporu činnosti zvláštního zástupce generálního tajemníka a mise OSN na podporu Libye (UNSMIL). Vyzvala také všechny strany, aby v plném rozsahu dodržovaly zbrojní embargo a neohrožily žádným způsobem politický dialog zprostředkovaný OSN. Jednání Rady se zúčastnil i zvláštní zástupce generálního tajemníka OSN pro Libyi Ghassan Salamé.

- **Sahel**

Rada jednala o oblasti Sahelu a opětovně zdůraznila, že oblast Sahelu je pro EU a její členské státy strategickou prioritou. Na závěr diskuze přijala Rada závěry o oblasti Sahelu¹⁷, ve kterých vyjádřila podporu orgánům a obyvatelům Sahelu. Za hlavní problémy označila problémy **politické**, související s nedostatky ve státní správě, ochraně lidských práv a fungování právního státu, problémy **bezpečnostní**, související s hrozbou terorismu, místními konflikty i změnou klimatu, problémy v oblasti **rozvoje**, související s chudobou, silnou demografickou dynamikou a slabou sociálně-ekonomickou soudržností, které také vedou k prohloubení nedostatku potravin, zvýšení migračního tlaku a zhoršení humanitární situace.

---

¹⁴ Venezuela: Statement from the Ministerial Meeting of the International Contact Group. Eeas.europa.eu [online], 7/05/2019 [cit. 2019-05-28]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/62006/venezuela-statement-ministerial-meeting-international-contact-group_en.

¹⁵ Tamtéž.

¹⁶ Libye: Prohlášení Rady pro zahraniční věci. Consilium.europa.eu [online], 13/05/2019 [cit. 2019-05-28]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2019/05/13/libya-foreign-affairs-council-statement/>.

¹⁷ Závěry Rady o oblasti Sahelu. Data.consilium.europa.eu [online], 13/05/2019 [cit. 2019-05-28]. Dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9103-2019-INIT/cs/pdf>.

Kontakt:

Klára Urbanová (SZBP), tel. 2241, email: urbanovak@psp.cz

Martin Kuta (SBOP), tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Rada pokračovala v jednání o oblasti Sahelu následující den ve formátu ministrů zahraničních věcí a obrany se svými protějšky ze zemí skupiny G5 Sahel. Hlavními tématy diskuze bylo nedávné zhoršení bezpečnostní situace v regionu a porušování lidských práv.

- **Stálá strukturovaná spolupráce (PESCO)**

Rada ve formátu ministrů zahraničí a obrany zhodnotila fungování PESCO po jednom roce od jejího zavedení a přijala doporučení hodnotící pokrok dosažený zúčastněnými členskými státy při plnění závazků.¹⁸ PESCO bylo zřízeno rozhodnutím Rady v prosinci 2017 a účastní se ho 25 států¹⁹, mezi nimiž je i Česká republika. V rámci PESCO přijala Rada v březnu 2018 sedmnáct společných projektů, jejich počet poté rozšířila v listopadu 2018 o dalších 17 projektů. Projekty spolupráce se týkají oblastí jako výcvik, rozvoj schopností a operační připravenost, kybernetická obrana aj.²⁰ Kompletní přehled projektů a států, které se konkrétních projektů účastní, je dostupný na stránkách Rady²¹. V doporučení Rada zdůrazňuje, že „členské státy **dosáhly pokroku ve zvyšování úrovně rozpočtů na obranu a společných investic do obrany**, přičemž souhrnné rozpočty na obranu se zvýšily o 3,3 % v roce 2018 a o 4,6 % v roce 2019“²². Za další pozitivní trend Rada označila skutečnost, že členské státy PESCO používají při vnitrostátním obranném plánování mechanismy, iniciativy a nástroje EU.

10 let Východního partnerství

Ve dnech 13. – 14. května uplynulo 10 let od uzavření strategického partnerství mezi Arménskou republikou, Ázerbájdžánskou republikou, Běloruskou republikou, Gruzíí, Moldavskou republikou, Ukrajinou a zástupci Evropské unie a hlavami států a předsedů vlád členských států Evropské unie. Východní partnerství se rozvíjí v rámci specifického rozměru evropské politiky sousedství a je založeno na společných hodnotách, vzájemných zájmech a závazcích, s cílem přiblížit partnerské země východní Evropy Evropské unii a posilovat vazby i mezi samotnými partnerskými zeměmi,

---

¹⁸ Council Recommendations assessing the process made by the participating Member States to fulfill commitments undertaken in the framework of permanent structured cooperation (PESCO). Consilium.europa.eu [online], 06/05/2019 [cit. 2019-05-28]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/media/39353/st08795-en19.pdf>.

¹⁹ Belgie, Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Finsko, Francie, Chorvatsko, Itálie, Irsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko a Švédsko.

²⁰ Permanent Structured Cooperation – PESCO: Deepening Defence Cooperation Among EU Member States. Eeas.europa.eu [online], May 2019 [cit. 2019-05-28]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/pesco_factsheet_may_2019.pdf.

²¹ Permanent Structured Cooperation (PESCO)'s projects – Overview. Consilium.europa.eu [online], 07/05/2019 [cit. 2019-05-28]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/media/39384/table-pesco-projects.pdf>.

²² Obranná spolupráce: Rada zhodnotila pokrok dosažený v rámci PESCO po prvním roce provádění. Consilium.europa.eu [online], 14/05/2019 [cit. 2019-05-28]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2019/05/14/defence-cooperation-council-assesses-progress-made-in-the-framework-of-pesco-after-first-year-of-implementation/>.

Kontakt:

Klára Urbanová (SZBP), tel. 2241, email: urbanovak@psp.cz

Martin Kuta (SBOP), tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

ve prospěch všech.²³ U této příležitosti se v Bruselu uskutečnila série setkání na vysoké úrovni s účastí šesti východních partnerských zemí, členských států EU a zúčastněných stran. U této příležitosti zrekapitulovali představitelé EU hlavní dosavadní úspěchy této iniciativy a identifikovali přetrvávající výzvy.

Za hlavních deset úspěchů označili:

1. Dosažení nových bilaterálních ekonomických a politických dohod mezi členy iniciativy
2. Oživení a větší diverzifikaci ekonomik
3. Zlepšení dopravních spojů
4. Posílení obchodu a investic mezi EU a členskými státy iniciativy
5. Zavedení bezvízových režimů mezi EU a Gruzíí, Ukrajinou a Moldavskem
6. Větší energetickou odolnost a efektivitu
7. Snadnější přístup k vysokokapacitnímu zařízení širokopásmového internetu
8. Podporu mladých lidí při rozvíjení schopností (např. výměnný program Erasmus +)
9. Přístupnější veřejné služby občanům
10. Zlepšení povědomí o EU mezi občany partnerských zemí

Jako hlavní výzvy poté EU vidí: dodržování pravidel právního státu, boj proti korupci a reformy soudnictví, environmentální výzvy a řešení klimatických změn, boj proti dezinformacím, posilování nezávislých médií, zmírnění dopadu regionálních konfliktů na občany.²⁴

Posílení partnerství EU s Tuniskem

Dne 17. května 2019 se uskutečnilo v Bruselu již 15. zasedání Rady přidružení EU – Tunisko za účasti vysoké představitelky pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federiky Mogheriniové a tuniského ministra zahraničních věcí Khemaiese Jhinaouiho. Rada přezkoumala dvoustranné vztahy a vyhodnotila dosažený pokrok v rámci privilegovaného partnerství EU – Tunisko.²⁵ U příležitosti zasedání Rady zveřejnila EU dne 14. května pracovní dokument hodnotící vztahy mezi EU a Tuniskem v rámci revidované politiky sousedství²⁶. Rada přidružení se zaměřila na projednání

---

²³ Eastern Partnership foreign ministers' meeting: Chair's conclusions on the occasion of the Eastern Partnership 10th Anniversary. Consilium.europa.eu [online], 13/05/2019 [cit. 2019-05-28]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/05/13/eastern-partnership-foreign-ministers-meeting-chair-s-conclusions-on-the-occasion-of-the-eastern-partnership-10th-anniversary/>.

²⁴ Top 10 Achievements of the Eastern Partnership in the last 10 Years. Ec.europa.eu [online], 10/05/2019 [cit. 2019-05-28]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/eastern_partnerships_top_10_achievements.pdf.

²⁵ L'UE et la Tunisie vers un renforcement de leur Partenariat privilégié. Europa.eu [online], 15/05/2019 [cit. 2019-06-11]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-2498_fr.htm.

²⁶ Rapport sur l'état des relations UE - Tunisie dans le cadre de la Politique européenne de voisinage révisée. Eeas.europa.eu [online], 14/05/2019 [cit. 2019-06-11]. Dostupné z: [tps://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/swd_2019_185_f1_joint_staff_working_paper_fr_v3_p1_1023657.pdf](https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/swd_2019_185_f1_joint_staff_working_paper_fr_v3_p1_1023657.pdf).

Kontakt:

Klára Urbanová (SZBP), tel. 2241, email: urbanovak@psp.cz

Martin Kuta (SBOP), tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

a přezkoumání čtyř klíčových priorit partnerství na roky 2018 – 2020, které byly vypracovány ve spolupráci s tuniskými zástupci a přijaty Radou v září 2018²⁷. Jedná se o:

- Partnerství pro mládež, jehož cílem je pokračovat v širším začleňování mladých Tunisánů do hospodářského, sociálního a politického života, mimo jiné díky podpisu programu EU4Youth;
- Inkluzivní a udržitelný socio-ekonomický rozvoj;
- Podporu demokracie, principů dobrého vládnutí a lidských práv;
- Mobilitu a migraci, včetně řešení základních příčin nelegální migrace;
- Bezpečnost a boj s terorismem.

Na závěr zasedání přijali oba představitelé společné prohlášení²⁸, v něm vyjádřili odhodlání pokračovat v implementaci strategických priorit a zdůraznili, že na prvním místě zůstává partnerství pro mládež. S ohledem na nadcházející parlamentní volby v Tunisku na podzim 2019 uvedla vysoká představitelka, že EU již nyní posílí svou podporu Nejvyššímu nezávislému orgánu pro volby schválením dodatečné částky ve výši 2 miliony EUR. Společné prohlášení zdůrazňuje i význam parlamentního rozměru privilegovaného partnerství.

Zasedání Rady: sankce v reakci na kybernetické útoky

Rada: schválení omezujících opatření

Dne 17. května přijala Rada rozhodnutí o omezujících opatřeních v souvislosti s kybernetickými útoky.²⁹ Vedle vlastního rozhodnutí o zavedení omezujících opatření (podle čl. 25 Smlouvy o Evropské unii) bylo paralelně schváleno také prováděcí nařízení, které zajistí vykonatelnost těchto omezujících opatření (podle čl. 215 Smlouvy o fungování Evropské unie).³⁰

Rozhodnutím se zavádí omezující opatření (sankce) vůči fyzickým či právnickým osobám, které jsou zodpovědné za kybernetické útoky či pokus o ně, za finanční, materiální a technickou podporu k provedení takové činnosti či jsou s takovými osobami jinak spojeny. Kybernetickým útokem je přístup k informačním systémům; zasahování do informačních systémů; zasahování do údajů nebo zachycování údajů.

---

27 Décision (UE) 2018/1925 du Conseil du 18 septembre 2018 relative à la position à prendre au nom de l'Union européenne au sein du Conseil d'association institué par l'accord euro-méditerranéen établissant une association entre la Communauté européenne et ses États membres, d'une part, et la République tunisienne, d'autre part, en ce qui concerne l'adoption des priorités stratégiques UE-Tunisie pour la période 2018-2020. Eur-lex.europa.eu [online], 10/12/2018 [cit. 2019-06-11]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018D1925&from=FR>.

28 Déclaration conjointe à la presse suite à la 15ème session du Conseil d'Association UE – Tunisie. Consilium.europa.eu [online], 17/04/2019 [cit. 2019-06-11]. Dostupné z:

<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/05/17/joint-press-release-following-the-15th-session-of-the-ue-tunisia-association-council/>.

29 Cyber-attacks: Council is now able to impose sanctions. Consilium.europa.eu [online], 17/05/2019 [cit. 2019-06-14]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/05/17/cyber-attacks-council-is-now-able-to-impose-sanctions/>.

30 Návrhy rozhodnutí a nařízení byly projednány výborem pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny na 28. schůzi 15. května 2019. PČR, PS od 2017, VEZ, usnesení, č. 217 (15. květen 2019). Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/text2.sqw?idd=157938>.

Kontakt:

Klára Urbanová (SZBP), tel. 2241, email: urbanovak@psp.cz

Martin Kuta (SBOP), tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Rozhodnutí zavádí dva typy omezujících opatření. Prvním typem omezujících opatření je zákaz vstupu na území členských států EU. Druhým typem je *zmrazení finančních a hospodářských zdrojů, které patří fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům uvedeným v příloze I nebo které jsou jimi vlastněny, drženy či ovládány. Žádné finanční prostředky ani hospodářské zdroje nesmějí být přímo ani nepřímo zpřístupněny fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům uvedeným na sankčním seznamu v příloze I rozhodnutí a nařízení nebo v jejich prospěch* (čl. 3 odst. 1 a 2 nařízení). Osoby, na něž se omezující opatření vztahují, budou uvedeny v seznamu v Příloze I nařízení. Zařazení osob na seznam podléhá rozhodnutí Rady.

Z povahy SZBP a omezujících opatření vyplývá, že kybernetické útoky musejí mít značný dopad a musejí mít původ či být provedeny mimo území EU, k jejich provedení byla použita infrastruktura mimo EU, byly provedeny fyzickými osobami nebo entitami mimo EU či fyzické osoby a entity poskytly takové činnosti podporu.

EU zavedla tato omezující opatření v návaznosti na dřívější sdělení *Odolnost, odrazování a obrana: budování silné kybernetické bezpečnosti pro EU*³¹, jehož stěžejním prvkem je právě odrazování. Odrazující charakter těchto omezujících opatření v sobě nese fakt, že postiženy jsou osoby uvedené na zvláštním seznamu, který může být nezávisle na nařízení změněn rozhodnutím Rady podle momentální situace. Třetí fyzické i právní osoby jsou tak motivovány zřici se takové činnosti, která by v důsledku mohla vést k jejich zanesení na seznam osob, proti nimž se omezující opatření uplatňují. Podobně lze také interpretovat prohlášení vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federiky Mogheriniové, která jménem EU vydala v dubnu prohlášení, v němž vyzývá k ukončení škodlivé činnosti v kybernetickém prostoru a dodržování mezinárodního práva a řádu.³²

K situaci ve Venezuele

Reakce na situaci ve Venezuele na úrovni EU

Ve dnech 16. – 17. května se uskutečnila politická mise Mezinárodní kontaktní skupiny (ICG) do Caracasu.³³ Mise se uskutečnila v návaznosti na rozhodnutí ICG z jejího třetího zasedání ve dnech 6. - 7. května v San José, na kterém se dohodla, že v souladu s venezuelskou ústavou zintenzívní svou politickou a diplomatickou angažovanost ve vyjednávacím politickém procesu, jehož cílem je dovést zemi ke svobodným a spravedlivým prezidentským volbám. Politické mise ICG se zúčastnili zástupci ESVČ, Itálie, Portugalska, Španělska, Švédska a Uruguaye, kteří v Caracasu jednali se všemi příslušnými vnitrostátními aktéry.

³¹ Viz Přehled SZBP EU 6/2017, s. 17. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=117671#page17>.

³² Declaration by the High Representative on behalf of the EU on respect for the rules-based order in cyberspace. Consilium.europa.eu [online], 12/04/2019 [cit. 2019-06-14]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/04/12/declaration-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-eu-on-respect-for-the-rules-based-order-in-cyberspace/>.

³³ Venezuela: International Contact Group's political mission to Caracas. Eeas.europa.eu [online], 18/05/2019 [cit. 2019-06-14]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/62744/venezuela-international-contact-group%C2%B4s-political-mission-caracas_en.

Kontakt:

Klára Urbanová (SZBP), tel. 2241, email: urbanovak@psp.cz

Martin Kuta (SBOP), tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Ve svém prohlášení z 15. května³⁴ poté ESVČ odsoudila rozhodnutí soudů proti členům Národního shromáždění Venezuely, Miguelu Pizarrovi, Carlosovi Paparonimu, Franco Casellovi a Winstonovi Floresovi a označila je za jasná opatření, jejichž účelem je zastrahování a omezení politické práce Národního shromáždění. ESVČ uvedla, že tato opatření přispívají k další polarizaci situace v zemi a zdůraznila, že je třeba plně respektovat ústavu země, jakož i občanská práva zákonodárců a jejich parlamentní imunitu.

Dne 28. května poté vysoká představitelka oznámila, že se rozhodla jmenovat svým zvláštním poradcem pro Venezuelu španělsko-uruguayského ekonomu Enrique Iglesiasa, který je bývalým generálním tajemníkem Ibero-amerického generálního sekretariátu a bývalým předsedou Meziamerické rozvojové banky a ministrem zahraničních věcí Uruguaye³⁵.

6. politický a bezpečnostní dialog na vysoké úrovni EU- Střední Asie a Afghánistán

Dne 28. května 2019 se uskutečnil v Bruselu 6. politický a bezpečnostní dialog na vysoké úrovni mezi EU a státy Střední Asie (Kazachstán, Kyrgyzská republika, Tádžikistán, Turkmenistán a Uzbekistán). K dialogu byli přizváni jako zvláštní hosté i představitelé Afghánistánu. Dialog se uskutečnil jen dva týdny poté, co Evropská komise vydala dne 15. května Společné sdělení „*EU a Střední Asie: nové příležitosti pro silnější partnerství*“³⁶. Obsah tohoto sdělení a otázka budoucí spolupráce, která by zajistila udržitelný rozvoj euro–asijských vztahů, byly proto v centru pozornosti jednání. Zástupci Střední Asie a Afghánistánu uvítali novou strategii EU jako velmi pevný základ pro pokračování spolupráce. Dialog poskytl příležitost jednat zejména o provádění nové strategie v oblastech, jako je regionální spolupráce ve Střední Asii, bezpečnost a podpora euro-asijské konektivity. Účastníci taktéž uvítali zahájení nové fáze Programu pro správu hranic ve Střední Asii (EU Border Management in Central Asia – BOMCA), který bude zahrnovat i Afghánistán a diskutovali o posílené spolupráci v oblasti prevence násilného extremismu, boje proti terorismu a boje proti nedovolenému obchodu s drogami.³⁷

---

³⁴ Statement by the Spokesperson on further judicial decisions against members of the National Assembly of Venezuela. Eeas.europa.eu [online], 15/05/2019 [cit. 2019-06-14]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/62449/statement-spokesperson-further-judicial-decisions-against-members-national-assembly-venezuela_en.

³⁵ Federica Mogherini appoints Enrique Iglesias as Special Adviser for Venezuela. Eeas.europa.eu [online], 28/05/2019 [cit. 2019-06-14]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/63282/federica-mogherini-appoints-enrique-iglesias-special-adviser-venezuela_en.

³⁶ Joint Communication to the European Parliament and the Council: The EU and Central Asia: New Opportunities for a Stronger Partnership Eeas.europa.eu [online], 15/05/2019 [cit. 2019-06-14]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/joint_communication_-_the_eu_and_central_asia_-_new_opportunities_for_a_stronger_partnership.pdf.

³⁷ The EU and the countries of Central Asia and Afghanistan hold High-level Political and Security Dialogue. Eeas.europa.eu [online], 28/05/2019 [cit. 2019-06-14]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/63320/eu-and-countries-central-asia-and-afghanistan-hold-high-level-political-and-security-dialogue_en.

Kontakt:

Klára Urbanová (SZBP), tel. 2241, email: urbanovak@psp.cz

Martin Kuta (SBOP), tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Podpora států Střední Asie má pro EU klíčový význam z hlediska zajištění bezpečnosti v regionu, zajištění dodávek energie a přístupu na místní trh. EU na rozvoj spolupráce se státy Střední Asie alokovala částku 1,1 miliard euro na období 2014 – 2020. Tato částka zahrnuje více než 454 milionů euro určených na regionální programy zaměřené na udržitelný rozvoj, bezpečnost a vzdělávání, z toho jde 114 milionů na podporu programu Erasmus+.³⁸

---

³⁸ EU Asia Security – Factsheet. Eeas.europa.eu [online], 28/05/2019 [cit. 2019-06-14]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/63292/eu-asia-security_en.

Kontakt:

Klára Urbanová (SZBP), tel. 2241, email: urbanovak@psp.cz

Martin Kuta (SBOP), tel. 2305, email: kutam@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz